

Požari na kmetijskih strojih

Zlasti v poletnih mesecih se požari pogosto pojavljajo na kmetijskih strojih. Do požara lahko pride, če so prisotni zrak (kisik), material, ki gori in vir toplote. Zraka ne moremo odstraniti, lahko pa poskrbimo, da imamo stroje čiste, tako da se na njih ne nabirajo ali ostajajo (organske) snovi, ki bi lahko zagorele. Odstraniti je treba tudi vse vire toplote, ki bi lahko povzročili požar.

Uprava RS za zaščito in reševanje vodi evidenco požarov na kmetijskih strojih v skupni kategoriji požarov na delovnih, kmetijskih in gradbenih strojih. Skupne številke niso ravno nizke, škode pa so lahko zelo velike. Vsake toliko časa pa lahko o požarih na kmetijskih strojih preberemo v kroniki dnevnega časopisja, še več informacij lahko najdemo na spletu. V letošnjem letu smo tako zasledili požare na kombajnih v Fikšincih, Dolnjih Slavečih in Ješovcu pri Šmarju. Balirke oziroma stiskalnice za bale so gorele v Grabah pri Ljutomeru in Ivanjskem vrhu. Zabeležili so tudi sedem požarov na traktorjih. Seveda to niso uradne številke, ampak

Kombajni poleg traktorjev zagorijo najpogosteje. Tako kot ta leta 2017 v Tešanovcih. (Fotografija: Geza Grabar, Kmečki glas)

le hiter pregled po spletu. Kakorkoli, že ti podatki so dovolj in preveč. Vidimo pa, da imamo tri skupine strojev, kjer se dogajajo požari: traktorji, stiskalnice in kombajni.

VZROKI ZA POŽAR NA STROJIH

Potencialno nevarnost požara na kmetijskih strojih lahko zmanjšamo z njihovim rednim servisiranjem in vzdrževanjem. Po-

sebno pozornost moramo posvetiti električni napeljavi, sistemu za dovod goriva, zavornemu sistemu, mazanju, vzdrževanju čistoče. Skrbeti moramo za čistočo stroja, zlasti motorja in izpušnega sistema. Ameriški podatki navajajo, da kar 75 % vseh požarov na kmetijskih strojih nastane na teh sklopih.

Odstraniti je treba vse ostanke masti, olja, rastlinske ostanke. Redno je treba čistiti celoten stroj, če so na njem različni (suhi) rastlinski ostanki (pleve, listi, slama, seno). Čistoča je potrebna tudi na ležajih, jermenih, verigah. Če opazimo kakšno kapljanje goriva ali olja je to potrebno takoj popraviti. Pri natakanju goriva se ne sme kaditi oziroma ne sme biti v bližini ogenj ali kakšen drug vir toplote. Natakanje goriva se mora izvesti pri ugasnjenem in ohlajenem motorju.

Ogenj oziroma iskrenje ne sme biti blizu akumulatorja in pripomočkov za hlajenje zagon motorja, kajti tu je velika nevarnost požara in eksplozije. Izpušni sistem mora biti vedno čist, na njem ne sme biti rastlinskih ostankov. Vse to je sestavni del navodil za uporabo traktorja (kombajna in drugih kmetijskih strojev), ki jih mora uporabnik tudi uporabljati.

Precej požarov je na žitnih kombajnih, ki žanjejo v suhih in vročih razmerah. Na samem kombajnu je običajno veliko žetvenih

Novejši kombajni so že v osnovi opremljeni z gasilnimi aparati. Nameščeni morajo biti na lahko dosegljivih mestih, seveda morajo biti tudi ustrezno vzdrževani.

V poletnih mesecih ob baliranju slame je povečana nevarnost, da zagori stiskalnica.

ostankov, ki nastajajo ob žetvi in ti lahko na vročem stroju hitro povzročijo požar. Upravljevalec kombajna si mora vzeti dovolj časa, da ta material vedno očisti, ko se ustavi za natakanje goriva, pri transportu zrnja na prikolice ali za počitek. Preveriti je treba ležaje, izpušni sistem, turbinski polnilnik, hladilnik, elektromotorje, hidravlične motorje, verige in jermene. Dotočitev goriva na kombajnu naj bi opravljali, ko je stroj že ohlajen. Pare goriva se lahko hitro vnamejo ob vročem motorju ali drugih delih kombajna. Ameriške analize kažejo, da je dotočitev goriva eden glavnih vzrokov požarov na kombajnih. Če pri natakanju gorivo tudi razlijemo (prelijemo – polijemo) je to razlito (prelito) gorivo odlična osnova za pritrditev prahu in plev, ki nato lahko zelo hitro zago-

Glede na statistiko požarov na stiskalnicah za bale (balirkah) je dobro, da te stroje naknadno opremimo z gasilnim aparatom.

rijo. Razlito gorivo se mora popolnoma očistiti. Seveda se ob nalivanju goriva ne sme kaditi ali biti v bližini kakšnih drugih virov toplote.

Pogosto so vzroki za požar na kmetijskih strojih tudi poškodovani ležaji, ki se zato

pregrevajo in visoka temperatura lahko povzroči požar. Temperaturo ležajev lahko dokaj preprosto preventivno preverjamo s cenovno dokaj ugodnimi infrardečimi termometri, s katerimi lahko merimo tudi bolj oddaljene ležaje.

KMETIJSKI STROJI • TRAKTORJI • REZERVNI DELI • SERVIS

KMETIJSKI CENTER D.O.O.

Potok pri Komendi 8/a, 1218 Komenda
 NEW HOLLAND: 041 370 825, 01/834 20 80
 STROJI: 041 744 113, 01/834 20 70
 REZERVNI DELI: 01/834 20 80, 01/834 10 22
 E-MAIL: tomaz.lah@kmetijskicenterlah.si
 www.kmetijskicenterlah.si

Delovni čas: pon., petek
 8.00 do 18.00
 sobota
 8.00 do 12.00

TRAKTORJI, DVORIŠČNI NAKLADALCI,
 KOMBANJI, BALIRKE, SENENA LINIJA

KOMPLET PRODAJNI PROGRAM SIP 2020

FARMTECH

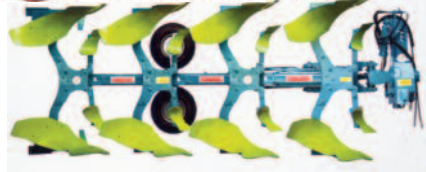
KOMPLET PROGRAM

CISTERNE, PRIKOLICE

PLUG OBRAČALNI,
 3,4,5 BRAZDNI

LANCMAN™

KRPAN • TAJFUN
 KOMPLET PROGRAM
 CEPILCEV, VITLOV, KROŽNIH
 ŽAG S TRAKOM ALI BREZ

PROGRAM MULČERJI,
 SEJALNICE, TROSILNIKI

VRTAVKASTE BRANE

KOMPLET PROGRAM HUSQVARNA

FINANCIRANJE

POOBlašČENI SERVIS NEW HOLLAND, FARMTECH, SIP, VAIA

V Nemčiji in Švici že ponujajo zmogljivejše mobilne gasilne aparate, ki so nameščeni na sprednjem hidravličnem dvigalu. (Fotografija: <https://www.sk-fieldsfireman.de/>)

GAŠENJE POŽAROV

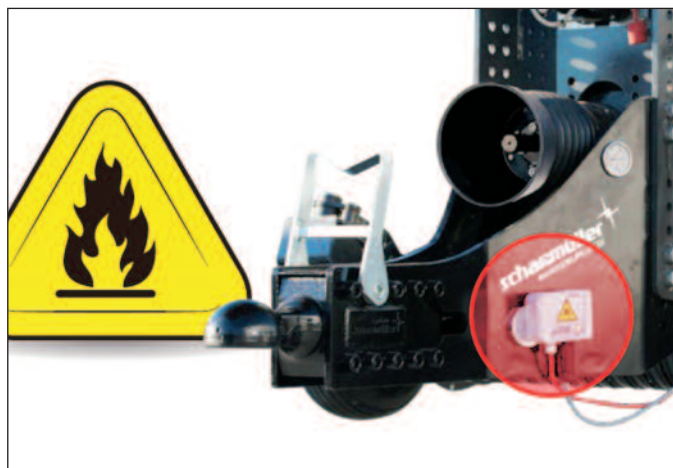
Začetni požar na kmetijskih strojih lahko pogasimo z ročnim gasilnim aparatom. Seveda pa se takoj pojavi vprašanje ali imamo tak gasilni aparat pri sebi. Če pogledamo nove žitne kombajne, so ti opremljeni s takimi aparati. Na traktorjih in na balirkah, kjer se pogosto dogajajo požari, gasilni aparati niso obvezni. Proizvajalci jih prostovoljno ne želijo opremiti z gasilnimi aparati že v tovarni. Tako bi njihov proizvod takoj dobil »nalepko« da je nevaren glede požarov. Lahko pa si vsi svoje traktorje in kmetijske stroje naknadno opremiti z gasilnimi aparati. To napravijo zlasti tisti, ki so že doživeli ali videli požar na stroju. Prav pa bi bilo, da to napravijo vsi.

Torej prav je, da imamo na traktorju, kombajnu in balirki ustrezen gasilni aparat. Če sta dva, je toliko boljše. Eden naj bi bil v kabini, drugi pa zunaj, na dosegu roke. Ti gasilni aparati morajo biti periodično pregledani.

Zadnja leta lahko v Nemčiji in Švici (verjetno pa tudi drugje) vsaj v ponudbi opazimo večje gasilne aparate, ki jih traktorji vozijo s seboj na sprednjem hidravličnem dvigalu. Med proizvajalce teh mobilnih zmogljivih gasilnih naprav sodi tudi pri nas poznani Rosenbauer, sicer pa najdemo tu tudi podjetja Zollet Ag, Fieldsfiremann itd. Nekateri od teh sistemov delujejo z vodo, drugi pa s peno. Naprave so običajno neodvisne in delujejo na stisnjen zrak, ki je v specialni jeklenki. Take sisteme nekateri namestijo tudi na žitne kombajne. Obstajajo tudi rešitve, kjer je npr. v prostoru motorja nameščena avtomatska aerosolna naprava za gašenje požarov. Ta naprava se lahko aktivira samodejno, ko senzorji zaznajo požar ali pa jo aktivira uporabnik stroja.

Ob požaru je treba poklicati gasilce oziroma telefonsko številko 112. Če nam zagori priključek (npr. stiskalnica), moramo hitro odpeti traktor in ga odpeljati na varno, da se požar ne razširi še na njega. Ravno za hitrejši odklop takih priključkov v primeru požara podjetje Scharmüller ponuja za K80 priklop sistem za odklop v sili TYP 744XXX. Če pride do požara na stiskalnici traktorist z istočasnim pritiskom na dva gumba na posebni komandni škatlici v kabini traktorja loči vlečno oje s K80 priklopom na dva dela in traktor se lahko hitro odmakne od gorečega priključka.

Proizvajalci kmetijskih strojev morajo svoje izdelke konstruirati in izdelovati tako, da je tveganje za nastanek požara čim manjše. V ZDA so bile celo tožbe lastnikov traktorjev

Za hitrejši odklop traktorja od gorečega priključka je podjetje Scharmüller razvilo sistem za odklop v sili. K 80 priklop ob tem ostane na traktorju, vlečno oje pa se loči v dva dela.

proti znanim proizvajalcem traktorjev zaradi požarov na njihovih strojih (zaradi enakih vzrokov). Nekateri proizvajalci traktorjev pozivajo na brezplačno popravilo njihovih traktorjev zaradi prevelikega tveganja nastanka požara.

Tomaž Poje

BIDER KMETIJSKI STROJI

DOL-SUHA 3a, REČICA OB SAVINJI
041-647-793, 03-839-18-00

Z VAMI
ZE
50
LET
1970-2020

Puhalnik za seno

Traktorski mešalnik gnojevke

- sekalniki lesa
- polži za transport sek.
- puhalnik s trosilnikom
- traktorski el. agregat
- mešalnik gnojevke

Narejeno v Sloveniji

www.bider.si

www.lancman.si, 03/700 15 03

Ležeci cepilniki drv za hitro in učinkovito cepljenje drv:

- moči do 42 t,
- velika varnost pri delu,
- traktorski in/ali električni pogon

Brezplačna dostava po Sloveniji za nakupe nad 1000 €.

